

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست‌نویسی:

یادداشت:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

رده‌بندی کنگره:

رده‌بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

عیسی‌زاده، عیسی، ۱۳۴۷-

رفتار با پدر و مادر بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) / عیسی

عیسی‌زاده؛ تهیه پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه

علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۸

۷۸ ص

۱۲۰۰۰۰ ریال:

978-600-195-581-5

فیفا

کتابنامه: ص. [۷۳] - ۷۷؛ همچنین به صورت زیرنویس

والدین -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

احترام و تکریم -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و

فرهنگ اسلامی، پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

BP ۲۵۳/۶

۲۹۷/۶۴۶

۶۰۹۵۵۵۲

رفتار با پدر و مادر

بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام

عیسی عیسی زاده

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

نشانی

قم، خیابان معلم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ
اسلامی، نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
تلفن و دورنگار: ۳۷۸۳۲۸۳۴ - ۰۲۵

ص. پ: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸

کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۵۹۱

مراکز پخش

۱. قم، میدان شهدا، تلفن و دورنگار
۳۷۸۳۲۸۳۴ - ۰۲۵. تهران، خیابان انقلاب،
روبروی درب دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده،
طبقه همکف، واحد ۳۱۲، تلفن: ۶۶۹۵۱۵۳۴

وبگاه: www.pub.isca.ac.ir

رایانامه: nashr@isca.ac.ir

فروشگاه مجازی نشر

www.shop.isca.ac.ir

فروشگاه نشر دیجیتال

www.pajooaan.ir

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

رفتار با پدر و مادر

بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)

عیسی عیسی زاده

ناشر

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی وابسته

به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

تهیه

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

سرویس‌استار

محمدباقر انصاری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی

چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

عنوان: ۵۸۱: مسلسل: ۹۰۱

فهرست مطالب

۱۱	سخنی با خواننده
۱۳	مقدمه
۱۵	مفهوم‌شناسی سبک زندگی اسلامی
۱۶	مبانی سبک زندگی اسلامی
۱۷	گستره سبک زندگی اسلامی
۱۹	جایگاه و اهمیت نیکی به پدر و مادر
۲۱	آداب و شیوه رفتار با پدر و مادر
۲۲	۱. احترام
۲۵	۲. مؤدبانه سخن گفتن
۲۷	۳. استقبال از پدر و مادر
۲۷	۴. نگاه محبت‌آمیز
۲۷	۵. اجازه ورود
۲۸	۶. فروتنی
۲۹	۷. شادکردن پدر و مادر

۸. همکاری با پدر و مادر ۳۰
۹. انس با پدر و مادر ۳۰
۱۰. کمک‌های مالی به پدر و مادر ۳۱
۱۱. پرهیز از زمینه‌سازی برای دشنام‌دادن ۳۴
۱۲. پرهیز از تندخویی ۳۵
۱۳. پرهیز از بدرفتاری ۳۵
۱۴. پرهیز از نفرین ۳۶
- اطاعت از پدر و مادر ۳۶
- محدوده اطاعت از پدر و مادر ۳۷
- رفتار با پدر و مادر سالخورده ۳۹
۱. یاری کردن ۳۹
۲. رفتار مهربانانه ۳۹
۳. پرهیز از فریادزدن ۴۰
- نیکی به پدر و مادر ۴۰
۱. تعریف نیکی به پدر و مادر ۴۰
۲. فلسفه نیکی به پدر و مادر ۴۱
۳. گستره نیکی به پدر و مادر ۴۳
۴. تقدم نیکی به مادر ۴۳
۵. آثار نیکی به پدر و مادر ۴۵
- الف) آثار دنیوی ۴۵
- ۱) فراوانی مال ۴۵
- ۲) طولانی‌شدن عمر ۴۶
- ۳) محبوبیت در خانواده ۴۶

- ۴) نیکی کردن فرزندان ۴۷
- ۵) آسان جان دادن ۴۷
- ۶) لذت بردن از زندگی ۴۷
- ۷) محفوظ ماندن از خشم خدا ۴۷
- ۸) جلب رحمت الهی ۴۷
- ۹) آمرزش گناهان ۴۸
- ۱۰) قبولی اعمال ۴۸
- ۱۱) تقوا ۴۸
- ۱۲) دادن خیر کثیر ۴۹
- ۱۳) رفع فقر ۴۹
- ۱۴) جلب محبت اهل بیت (ع) ۴۹
- ۱۵) خشنودی خداوند ۵۰
- ب) آثار اخروی ۵۰
- ۱) لبخند زدن فرشته مرگ ۵۱
- ۲) سروری نیکان در بهشت ۵۱
- ۳) بهره‌مندی از پاداش حج ۵۱
- ۴) آسان شدن حسابرسی در قیامت ۵۱
- ۵) ورود در بهشت ۵۲
- تشکر از پدر و مادر ۵۳
- وصیت برای پدر و مادر ۵۴
- حقوق پدر و مادر ۵۴
- عاق پدر و مادر ۵۵
- عوامل عاق پدر و مادر ۵۶

۱. ناراحت کردن ۵۶
۲. اُف گفتن ۵۷
۳. نگاه تند ۵۷
۴. ضایع کردن حقوق ۵۷
- عواقب عاق پدر و مادر ۵۷
۱. عواقب دنیوی ۵۷
- (الف) سلب و توفیق ۵۸
- (ب) مجازات در دنیا ۵۸
- (ج) اجابت نشدن دعا ۵۸
- (د) قبول نشدن نماز ۵۸
- (ه) سلب عدالت از امامت نماز جماعت ۵۸
- (و) بند آمدن زبان هنگام احتضار ۵۹
- (ز) کوتاه شدن عمر ۵۹
- (ج) ذلت و خواری ۶۰
۲. عواقب اخروی ۶۱
- (الف) محرومیت از آمرزش الهی ۶۱
- (ب) محرومیت از نظر الهی ۶۱
- (ج) مشمولیت به لعن الهی ۶۱
- (د) خشم فرشته مرگ در هنگام جان دادن ۶۲
- (ه) قبول نشدن اعمال نیک ۶۲
- (و) محرومیت از دیدار رسول خدا ﷺ ۶۲
- (ز) محرومیت از بهشت ۶۲
- (ح) ورود به جهنم ۶۳

آداب رفتار با پدر و مادر غیرمسلمان.....	۶۳
۱. رفتار با پدر و مادر مسیحی.....	۶۳
۲. رفتار با پدر و مادر مشرک.....	۶۴
رفتار با پدر و مادر غیرشیعی.....	۶۴
وظایف اخلاقی فرزندان پس از مرگ پدر و مادر.....	۶۵
۱. نمازخواندن و استغفار.....	۶۶
۲. دعا برای پدر و مادر.....	۶۶
۳. زیارت قبر پدر و مادر.....	۷۰
۴. قرائت قرآن.....	۷۱
۵. احترام به خویشاوندان پدر و مادر.....	۷۱
۶. احترام به دوستان پدر و مادر.....	۷۲
کتابنامه.....	۷۳

سخن با خواننده

«وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا»^۱ و پروردگارت فرمان قاطع داده است که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید».

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن تلاش کرده است با همت پژوهشگران فرهیخته و بهره‌گیری از آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) با تدوین فرهنگ‌نامه سبک زندگی، کاربردی‌ترین موضوعات مرتبط با حوزه‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی و محیط زیست را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. در میان مدخل‌های این فرهنگ‌نامه، برخی موضوعات از کاربرد فرهنگی ویژه‌ای برخوردارند و عموم افراد با آن سروکار دارند؛ از این رو برای ارتقا و تقویت سبک زندگی اسلامی، شایسته است آموزه‌های دینی مربوط به این‌گونه موضوعات علاوه بر ارائه در فرهنگ‌نامه، به صورت کتابچه‌های مستقل در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. بر همین اساس در اثر پیش رو توصیه‌های مربوط به سبک رفتار با پدر و مادر در آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) تهیه می‌شود و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. امید آنکه تدوین این‌گونه آثار قدمی باشد در مسیر پاسخگویی به دغدغه‌های مقام معظم رهبری دام توفیقاته درباره سبک زندگی اسلامی.

در پایان شایسته است از حمایت‌های ریاست محترم دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر واعظی، جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر لک‌زایی ریاست محترم پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، حجت الاسلام والمسلمین دکتر مهدی علیزاده ریاست محترم قطب اخلاق، خانواده و سبک زندگی و مجری طرح فرهنگ‌نامه سبک زندگی، حجت الاسلام والمسلمین عیسی عیسی‌زاده مدیر گروه فرهنگ‌نامه‌ها و معاجم قرآنی که تدوین این اثر را بر عهده داشتند، قدردانی کرده، از شورای علمی فرهنگ‌نامه سبک زندگی، حجج اسلام آقایان حمیدرضا مطهری، محمد عالم‌زاده نوری، محمدعلی خادمی، محمد قطبی، محمد سحرخوان؛ ناظران پروژه آقایان حجت الاسلام والمسلمین عباس کوثری و دکتر فرج‌الله میرعرب، ارزیابان اثر آقایان حجج اسلام علی‌رضا انصاری و محمد مهدی فیروز مهر، کارشناس اجرایی پژوهش، حجت الاسلام والمسلمین سید کریم آقامیری نیز نشر پژوهشگاه که عهده‌دار آماده‌سازی فنی و چاپ و نشر اثر حاضر بوده و هست، سپاسگزاری کنم.

محمد صادق یوسفی مقدم

رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

مقدمه

سبک زندگی هر جامعه‌ای نمای هویت آن جامعه است و هر جامعه‌ای زمانی می‌تواند ثمرات ایدئولوژی و جهان‌بینی خود را به نمایش بگذارد که سبک زندگی‌اش متناسب با باورها و ارزش‌هایش شکل گرفته باشد. متأسفانه جامعه کنونی ما به علت تأثیرپذیری از فرهنگ غرب و زندگی قبل از انقلاب اسلامی نتوانسته است میان باورهای اصیل اسلامی و سبک زندگی خود در حوزه‌های فردی و اجتماعی ارتباطی عمیق و تنگاتنگ ایجاد کند؛ به همین علت از داشتن سبک زندگی اسلامی به معنای واقعی محروم مانده و نتوانسته است از میوه‌های ارزشمند عقاید و باورهای دینی خویش در عرصه رفتار و سبک زندگی بهره‌مند شود. مقام معظم رهبری دام توفیقاته با درک صحیح از این وضعیت نگران‌کننده جامعه فرمودند: «باید آسیب‌شناسی شود که چرا ما در این حوزه [سبک زندگی اسلامی] که بخش حقیقی و اصلی تمدن است، پیشرفت نکردیم». ^۱ ایشان برای اصلاح جامعه از آسیب‌های یادشده و دستیابی به زندگی بر اساس سبک اسلامی فرمودند: «هدایت قرآن را باید در زندگی خود حاکم کرد. ما هم قرآن را داریم و هم کلمات اهل بیت (علیهم‌السلام) را

داریم "إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ" باید از اینها استفاده کنیم و جامعه را بر اساس این‌ها شکل دهیم.^۱ «و اگر در جوامع بشری قرآن حاکم باشد، هم سعادت دنیا هست، هم علو معنوی هست، راه سلامت را راه امنیت را راه امنیت روانی را قرآن به روی ما باز می‌کند. راه عزت را قرآن به روی ما باز می‌کند. راه زندگی درست را و سبک زندگی سعادت‌آمیز را قرآن به روی ما باز می‌کند».^۲

یکی از موضوعات مهمی که می‌توان با بهره‌گیری از معارف نورانی قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام مطالب ارزشمندی درباره آن به جامعه ارائه کرد، موضوع سبک رفتار با پدر و مادر است. در اثر پیش رو تلاش شده است توصیه‌ها و آدابی که در آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام درباره شیوه رفتار با پدر و مادر آمده است، در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد.

عیسی عیسی زاده

مدیرگروه فرهنگ‌نامه‌های قرآنی و

عضو هیئت علمی پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

۱. سخنرانی در جمع جامعه قرآنی کشور، ۱۳۹۲/۴/۱۹ (KHAMENEI.IR).

۲. سخنرانی در جمع قاریان قرآن، ۱۳۹۲/۳/۱۸ (KHAMENEI.IR).